

Relacja ze spotkania na wystawie

23 marca na Zamku Królewskim w Warszawie odbyło się spotkanie na wystawie Arcydziała z Watykanu. Wystawa w stulecie urodzin Jana Pawła II oraz inauguracja programu towarzyszących jej wydarzeń online.

Zorganizowanie wystawy było możliwe dzięki podpisaniu 7 czerwca 2019 r. listu intencyjnego o współpracy między polskim Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego reprezentowanym przez wicepremiera Piotra Glińskiego a Papieską Radą Kultury reprezentowaną przez przewodniczącego Rady kardynała Gianfranco Ravasiego.

Jako pierwszy głos zabrał dyrektor Zamku Królewskiego w Warszawie **prof. Wojciech Falkowski**, który podziękował wicepremierowi **Piotrowi Glińskiemu** za inicjatywę nawiązania kontaktu z **Papieską Radą Kultury**, co zaowocowało współpracą z jej przewodniczącym **kard. Gianfranco Ravasim** i – w efekcie – wzbogaceniem wystawy przygotowanej przez Zamek Królewski o wyjątkowo cenne dzieła sztuki oraz inne artefakty z Watykanu. Dyrektor podkreślił osobiste zaangażowanie kardynała Ravasiego, który potraktował zamkową wystawę jako wydarzenie o wielkim znaczeniu dla Kościoła i całej dzisiejszej kultury, jak również **Barbary Jatty**, dyrektor Muzeów Watykańskich, dzięki której do Polski przyjechało siedem wybitnych dzieł sztuki ze zbiorów Muzeów, co jest wyjątkowym wyróżnieniem i ewenementem na skalę światową.

*Wystawa została pomyślana jako hołd dla wielkiego Polaka – wybitnego filozofa i kapłana, który odnowił Kościół w Polsce i na świecie – powiedział **prof. Wojciech Falkowski**. – Chcemy z jednej strony przybliżyć biografię młodego kapłana, później biskupa Krakowa, wreszcie Rzymu, z drugiej strony świat sztuki, który go otaczał, inspirował jego dzieło i tworzył wokół niego atmosferę. W środku znajduje się wątek biograficzny, a po bokach wybitne dzieła sztuki.*

Kard. Gianfranco Ravasi na wstępie pozdrowił kuratorów wystawy i zwiedzających, a następnie podkreślił, że *poprzez prezentowane arcydzieła symbolicznie wyłania się umiłowane przez cały świat oblicze świętego Jana Pawła II. Oblicze, które tak ukochało kulturę. (...) Nie zapominajmy, że jego filozofią był personalizm, zdolny nadać barwę i ciepło samej kulturze. Nie zapominajmy, że jego teologia była przeplatana zawsze pytaniami o kulturę i współczesne społeczeństwo* – powiedział przewodniczący Papieskiej Rady Kultury. *Z tego powodu myślę, że pamięć o nim poprzez wystawę i znaki kultury będzie ostatecznym uczczeniem jego wiary i uczyni bardziej żywym jego świadectwo nadziei i zaangażowania na rzecz społeczeństwa bardziej sprawiedliwego* – skonkludował.

*"Drzwi otwarte na świat" – tak św. Jan Paweł II określił Muzea Watykańskie, inaugurując w 2000 r. nowe monumentalne wejście do Muzeów – powiedziała w przesłanej wypowiedzi **Barbara Jatta**, dyrektor Muzeów Watykańskich. Muzea cieszyły się stałym i żywym zainteresowaniem papieża Wojtyły. Właśnie dlatego pragnęliśmy być obecni na wielkiej jubileuszowej wystawie w Warszawie, prezentując na niej ważne dzieła pochodzące ze zbiorów Pinakoteki Watykańskiej. Wiele z nich przedstawia Matkę Boską. Dobrze wiemy, jak ważna była dla Jana Pawła II Matka Dziewica. Prezentujemy również cykl „Obserwacje astronomiczne” pędzla Donata Cretiego, który potwierdza zainteresowanie papieża nauką. (...) Można powiedzieć, że ta kolekcja odzwierciedla pontyfikat Jana Pawła II – dodała dyrektor Muzeów.*

Kurator **Beata Gadomska**, przybliżając ideę wystawy, powiedziała: *Wystawa ma wprowadzić w klimat nauczania Jana Pawła II na temat kultury, przybliżyć to, jak postrzegał kulturę – bardzo szeroko. To nie tylko dzieła sztuki – malarstwo, muzyka czy literatura. Uważał, że człowiek, który jest twórcą kultury, sam jest jednocześnie przez tę kulturę kreowany, kształtowany. Bardzo szeroko postrzegał działalność człowieka – tworzenie kultury, tradycji, tożsamości narodowej. Kultura to dla niego dziedzina każdej ludzkiej działalności, która ma prowadzić do tworzenia człowieka, tak żeby człowiek bardziej był, niż miał, żeby rozwijał swoją duchowość.*

W swojej wypowiedzi kurator podkreśliła także symboliczne połączenie wątków wzajemnych relacji między Karolem Wojtyłą, Adamem Chmielowskim – późniejszym świętym bratem Albertem – i Fra Angelikiem. Adam Chmielowski, który był inspiracją w drodze do kapłaństwa Karola Wojtyły – wspaniale zapowiadający się malarz, który porzucił sztukę dla kapłaństwa – wcześniej zajmował się teorią sztuki. Twierdził, że piękno sztuki zależy od piękna duszy człowieka, a ideałem byłoby połączenie kapłaństwa z malarstwem, i takim wzorcowym połączeniem była dla Chmielowskiego sztuka Fra Angelica.

Wystawa przygotowana z okazji stulecia urodzin Jana Pawła II dostępna jest poprzez towarzyszące jej wydarzenia online, a po zniesieniu ograniczeń pandemicznych będzie można ją zwiedzać w Bibliotece Królewskiej Zamku Królewskiego w Warszawie do 13 czerwca 2021 r.

Na wystawie, poza arcydziełami z Watykanu, znalazły się także niezwykle dzieła sztuki z innych miejsc, w tym obraz *Ecce Homo* Alberta Chmielowskiego. Zobaczyć można rękopisy Jana Pawła II oraz dokumenty poświadczające fakt studiowania Karola Wojtyły na Papieskim Uniwersytecie Świętego Tomasza z Akwinu (*Angelicum*) – m.in. indeks i pracę doktorską.

Scenografia wystawy została przygotowana przez dr. hab. Barbarę Kowalewską i dr. hab. Monikę Rzepiejewską-Mroczek z warszawskiej Akademii Sztuk Pięknych.

Wystawie towarzyszy program edukacyjny oraz cykl wykładów przygotowanych we współpracy z Centrum Myśli Jana Pawła II.

[Więcej informacji na temat wystawy oraz zaprezentowanych arcydzieł, specjalnie użyczonych do Zamku Królewskiego przez Muzea Watykańskie >>](#)

Wystawa została przygotowana w ramach obchodów jubileuszu 50-lecia odbudowy Zamku Królewskiego w Warszawie.

Projekt dofinansowano ze środków Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu.